

Bréf send Benedikt 1940-1953

Bjarni Benediktsson – Benedikt Sveinsson – A. P. Johannson – Alexander D. Jónsson – Ágúst Þórarinnsson – Árni Eggertsson – Bergsveinn Skúlason – Björn Björnsson – Guðjón Jónsson – Halldór Guðmundsson – Jón Sveinsson – Kristinn Daníelsson – Kristján Jónsson – Matthias Björnsson – Þór Sigurðsson – Félagsprentsmiðjan – Dóms- og kirkjumálaráðuneyti – Forsætisráðuneyti

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

bjarnibenediktsson.is

Einkaskjalasafn nr. 360

Benediktarskjöl

Askja 5-7, Örsk 4

©Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Skizum í frang 10 apríl 1953.

Þess minn,

þakka allt gott. Adeins verða þetta
nóttar línur. Við fylgismun þinn he
í sýslunni vorum um. ánægð eftir síðustu
alþingis kosningar vegna margvíslegrar lídunar
frá Rómme við þig af ættum og vitlaunum
þeirra mönnum. Þú skiltu er um.
að taka um það fjar enis og það fjar.

En við ennu min margis enu fylgism.
þinn og ég higg að fjaras mun.
við þá betast margra hluta vegna.

Og það er hilt öll þá min til þinn
að ef þú verður með heilum við mestu
Kosningar hunder sem þú fram fjar,
ef þú ilt í vor. að þú bjóð þig he
fram enu. Þú Rannar Björnsson
í þorhöfn þú þú sagð min að á Laingun
minni athvæði. fella gjörólítt við
mestu Kosningu. við föfum haft
dálítil samfönd þú viðvilgandi.

Ög vona þú minn að þú gjör
þetta fyrir mig ^{og önnur}. Vilja gjöra svo vel
og senda min línu. Þú gefur minn -

Þið þig vera þórn þinn og
þórn þig hjartans þess minna.

Allar minar bestu
skur til þess alla.

Þinn líf.
Þórn Þórnsson

Gledilegt sumar.

Hr. bókavörður

Benedikt Sveinsson

Skólavörðustíg 11 A

Reykjavík.

JÓN SVEINSSON

AKUREYRI

Linkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Jón Sveinsson

FYRV. BÆJARSTJÓRI, HDL.

Akureyri

Símar 358 og 19

Akureyri, 29. maí 1947.

Hr. bókavörður Benedikt Sveinsson,
Skólavörðustíg 11,
Reykjavík.

Kæri vin,

Konan mín bar mér kveður frá þér, þegar hún kom frá Reykjavík nú fyrir nokkru, og skilaboð að þú hefðir fundið eitthvað viðvirkjandi landamerkjum Leifstaða og Litla-Eyrarlands. Blessaður, ef þú hefir eitt-hvað fundið, þá sendu mér það í pósti eins fljótt og þú getur. Gagnasöfnun í málinu er byrjuð og ég legg öll gögn fram, sem mér finnst að geti komið til með að styðja málstað Bergsteins í málinu, því eins og ég sagði þér í vetur, er hann verjandi málsins og ég málfærslumaður hans, en Einar á Eyrarlandi er sökjandi.

Kærar kveður,

Þinn einlægur,

Jón Sveinsson

Reykjavík, 4. sept. 1943.

Kæri frændi minn.

Eg kann þér bestu þakkið fyrir áætlað móttökur,
er þú veittir koma minni í fyrra sumar og skraut-
gripina, sem þú gafst okkur. Hefir dregið of lengi,
að eg ^{liti í ljós, hversu eg} finni mikils hug hinn, hagleik og drengskap.
Eg var annað veifit að hugsa um að fara norður
á þessu sumri, en úr því verður ekki að þessu
sinni, svo að eg verð að láta fáein kvöldnót
daga. — Eg vissi áður, að þú varst hagræð vel.
Hafði Einar Sæmundsson skógarmaður, ^{sagt mér} að þú
legtir nú stund á að smíða fagra gripi úr birki.
Vörum við stundum að tala um, að þú ættir að
senda eitthvað af þeim hingað suður til sölu,
sem augst mundu, en aldrei komst það lengra.
Gripirnir þykja mér þrýtilegir, og um þá, sem
þú sendir mér, vil segja eins og Stephan G.
Stephánsson kvæð um fönn fönn Strönd:

Vínslap út úr vitar-

völum skar hann.

Trúleik sinn hann telgdi í

traustasmiði.

Eg átti fyrrum tvo gamla banka, rennda úr
birki, sem Þorsteinn Þorsteinsson á Víðivöllum
hafði smíðað, bróðir Helgu Langömmu okkar
og gaf eg þá báða Kristjönu dóttur minni, vegna

SIXTURELACS SUBRELADS

REFUGATISLAND

FJELAGSPRENTSMIDJAN.

五

H. Bern. Leirsson
vitslj

Þú þarfur við
endilega að fá Mandrit
í Skurðingun - hest
hanta í einni morgun.

Stey

Þing. 15

A sumard. fyrsta 1941

Keri herra

Benedikt Sveinsson.

Jeg hef nú fengið að sjá ritgerðir, sem
eiga að prentast í Þaðstrendingabók,
þar á meðal ritgjörð um Geiradal sem
mjur er eignuð. Jeg hef nú verið þessa
ritgjörð saman við handrit mitt, og
sji þá að handrit mitt hefur verið
notað sem heimild og umsamuð alger-
lega, aukid við, bött inn í það, og felt úr
efrir geðpötta. Þetta er því ekki min
ritgerð stytth eins og höf. Hr. Jónsson
kemst að orði, og bið jeg yður að
sjá um að hún byrjist ekki í bókinni
undir minni nafni.

Með brátt kvæðis og sumarsöskum

Eudfin Jónsson

Þing. 15. Þorik

Kæri vin

Jeg þakka þér kærlega og
þinni elskulegu frú fyrir
kominna í gar og fyrir lán-
id á erindinu, sem jeg nú
sendi þér. Jeg hef lesið það
vandlega og þykir það þryg-
legt. Friðsír Danir hafa sjálf-
sagt í útlegt sinni skilið, að
þar var ekki mælt af orinum
kaba, sem við ætlum nú að gleyna
og öllum gömlum yfirgurn
Með kærnum kveðjum
þínum einu
Kristinn Danieleson

24./3.43

P. E. Vinnukellid, Litla-Hn
14. júní 1941

Heroa bókar. Benedikt Sveinsson
R. vik

Heiðræði kunningi! Elleg langar
að biðja þig bókar, en þú
er sú að fá mig losaðan
híðan. Ég er hér semsji vegna
þess að ég er í skuldbindum
ég var s. t. sumar iðkunda
hingað í 6 mánuði, einsoy munda
glupamaður, en var þó slept,
eftir rétt 3 mánuði þá,
og fór ég að vinna hér hjá
seðulidinu í Kaldadansu, og
hefi verið þar síðan, þar til
nú seinast í maí er ég tekinn
úr vinnunni, og fluttur hingað
til þess að taka út það sem
eftir var af límanum í fyrsta.

Nú þreysti ég þér til þess að
tala vel við son þinn, borgar-
stjóran og biðja hann um
að losa mig hjólan strax,
því ég hefi von um að fá

vinnuna afleiur í Kaldadánur
geti ég komið strax. Ég get
strax greitt þunum inn á
skuld mína mið Kr. 200. 00
og svo eitthvað sanngjarn
af kaupum mínum við Mörgera
útborgun. Það hlífur að vera
míni þagur fyrir þeim
að þá greiðslur uppi styrki,
heldur en að setja mann
þingad, þarð þeim þer
ekki fyrir það í aðra hönd.

Ég vona þér vinnu að þú
leggis áherslu á við borgarstjóra
að mér verði strax slept á
framangrindum grundvelli.

Og er þá nauðsynlegt að þingstjóri
þú þil forstjóra vinnuþekkingu
^{um} ~~at~~ að láta mig lausan. Ég
vona að þú munir eftir mér,
ég er sonur Jóns sál. Samsonar
sonar sem var dyraðvörður í
latínuskólanum á þinni tíð.

Ég ^{var} kærfr. þessi þjá væri

verst. B. Ellingens.

É von um góðar fréttis
um allra fyrri, og koma
fyrirfram þótt fyrri hjálpa
kæd og þj.

elled vinum of vindingu

Alexander D. Johnson

Herse bókarvörður Benedikt Sveinsson

Skólavörðstíg. 11

Reykjavík

Eigend Thorberg Guðmundsson
f. 14. febr. 1923, f. Reira 1937.
þin þris. Sustarir.

Margrjet Hannesdóttir.
f. 27. des. 1921. f. Keflavík 1936.

Ragnhei Guðjónsdóttir
f. 1914, 2. júlí - f.
Þjórn Kallmann.

Abbrandsstædur 21/11 1943

Herra Benedikt Sveinsson bókavörður
Gæðfinslega vel ég biðja þig að taka eit
eftir laun föður minns eins og vantar
í mesta mánnði og senda mér þau,
síkis sjödurinn er hærski ekki alveg lómur
en þá þó mörg sem eitgjöldin af stór.
Faðir min biður að keiða þér, hann hefur
þóta ferð ennþá og fylgist ved öllum freðum
þaði í eitvarpi af blöðum það sem honum
bagar mest er heyrnin. —

Kjör kveðja
Halldór Grönnundsson

A. P. JOHANNSSON
910 PALMERSTON AVENUE

WINNIPEG, 6. marz 1945.
CANADA

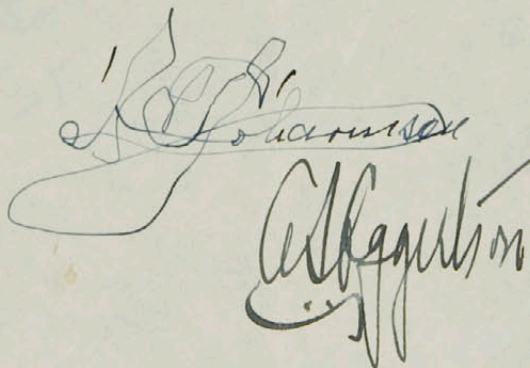
Herra Benedikt Sveinsson, fyrir. alpm.,
Skólavörðustíg 11A,
Reykjavík, Iceland.

Háttvirti herra:

Við sem tilheyrum framkvæmdarnefnd h.f. Eimskipafélags
Íslands sjáum okkur ekki fært að sækja næsta aðalfund félagsins á
þessu sumri, þá höfum við komið okkur saman um að fara vinsamlega þess
á leit við yður á ný, ásamt herra Jóhannesi Jóhannessyni, fyrir.
bæjarfógeta, að mæta á téðum fundi fyrir hönd Vestur-Íslenzkra hluthafa
og fara þar með atkvæði okkar samkvæmt lögum og venjum félagsins.

Við treystum að þetta baki yður ekki óþægilega fyrirhöfn,
og viljum þakka yður fyrirfram þann greiða er þér munuð gera okkur
með því að vera við þessum tilmælum.

Með fullu trausti og vinsemdarvirðingu til yðar og árnaðar-
óskum til félagsins.

A. P. Johannsson

Reykjavík, 1. apríl 1944.

Fyrirhugað er að gefa Alþingismannatal út af nýju á næsta ári í tilefni 100 ára afmælis endurreisnar Alþingis, og leyfir skrifstofan sér að senda yður hér með úrklippu, límdu á blað, af æviatriðum yðar úr þingmannatalinu frá 1930, með beiðni um, að þér leiðréttið það, sem þar kann að vera ranghermt, og bætið því við, er síðan hefur gerzt eða breytzt.

Útgáfurni mun verða hagað líkt og í fyrra talinu. Þó mun karlleggurinn verða rakinn einum lið lengra aftur, til samræmis við ætttrakningu mæðra þingmanna, og eruð þér því beðinn að bæta við stöðu föðurafa yðar og föðurnafni hans. Enn fremur er ætlunin að geta helztu ritverka þingmanns, ef um slíkt er að ræða, í talinu sjálfu, á eftir æviágripi hans.

Þess er óskað, að blaðið verði endursent hingað með leiðréttingum yðar og viðaukum eigi síðan en 15. maí næstk.

Virðingarfyllst

17. BENEDIKT SVEINSSON, f. 2. des. 1877 í Húsavík. For.: Sveinn Víkingur (d. 8.2.'04) Magnússon gestgj. þar og k. h. Kristjana (d. 17.6.'04) Sigurðardóttir b. á Hálsi í Kinn Kristjánssonar. Stúd. 1901 Rvík, cand. phil. 1902 Rvík; gerðist einn af stofnendum Landvarnarflokksins og blaðam.; ritstj. Ingólfs 1905-09, og aftur 1913-15, Fjallkonunnar 1910-11; aðst.bókav. í landsbókas. 1915-16; 1917 gæzlustj. Landsbankans; settur bankastj. 1918-21; ráðinn 1922 og síðan útgáfustj. að sögu Alþingis frá upphafi til 1930. Skip. 1917 í verðlagsn., kos. 1925 í Grænlandsnefnd og millipn. í bankamálum s. á., 1928 í

Um Oddbjarnarkei og Bjarneyjar.

Afhugið í sambandi við
þrentuðu ritgerðina.

Stena Göðavindur

Benedikt Jóhannsson

Trúgvörðslig íi A

Reykjavík.

P.l. Reykjavík, 16. október 1941.

Fr. Lóðvígur Benediktsson

Reykjavík.

Heiti grínarkon um Bjarnar og Dóðjarnar -
sér er mi öðrum en mig minni að þad var, það
er no langi síðan það var skrifað. En ef þér semjast til-
gers um Ísland er efni þi um þetta liggur og áttuð er
í gríninni um þi vildu nota þi er það vel komið, en annars
skalt þi þetta í grínarkonum.

Váningarfylld.

Berginn Trúlaðsson

Þóttar í Bjarmenium og Ddðgjarnarskeri.

Bjarmenior og Ddðgjarnarskeri eru nafnkunnar og forna-
fagor vestrðar í Hleðgjörðum. Því miðlega þeir
væðar eru ríkt þeir munu af lítt líti. En allt þá land-
námsöld og fram um eirðar aldarmál, hafa menn ír Vestur-
ryium og norðrýandi vikuu sæt þar þar þeirðar haurð og
vor. - Sumir uriamenn, l.d. Jósefmarsson, gætu þáðar til
húlar vörðhofs í tímabði og állu þar verðir.

Umvaldi í Bjarmenium hófst í sumarmánuum og stíð
yfir líi sláttar. Haurðar hófst af ofloknum ríttum og
hóflakningum og stíð líi jólaferðir. Állur haurðar voru
erri skundar ríttar í Bjarmenium af eðkunnarmennum
og ríttar hafa alori erri skundar þáðar af verðum. -
Þeirðar hlala 19. alorinnar voru vörðhofs þar nokkur voru
norðrýngi líti, fiskilíði og haurðar, en þá rígt of
állu líði af fýðar í heldfaru línu lína erðir, þegar
mítt voru um þana og állu líi línu fýðar drög, vörðhofs
in" of henni: sporar og ríðir, eru hlalar líni.

Þínum lína líti líi fangar í Bjarmenior þorvaldur
fýðar meður haurðar, en þjóðlólfa fýðar líti og líi voru
um af haurðar voru ofur í ríngir líi haurðar. Jafn-
bör. A.M. og P.V. hlala 50 fornum í Bjarmenium
og 18 verðir, og 1907 fangar þáðar 66 erri og líti líi
fiskjar.

Umvaldi hafa skundar líi líi líti af vörðhofs

i Bjarmurinn þá þá Þorvaldur vor dæpinn, þá erki-
kefi klotisk mannljó, of og mi i þriðjandi minna i
halskæðinn þors ¹⁸²⁴ þegar þar áttuð við einn Eggert
i Ballaró og Þjóðfar ávarðinn i Þorvaldinn.

Oft vor konfótt lífið þar áttuð i Bjarmurinn, og
unglingar, sem eru þáttu fæðingarnar til útróðs og hárkals-
vior. Vinnurinn sem ríður þangos þáttu eru fæðingarnar
muna þar áttu hvern ríður einn og Karlmann; og sáljengl
vor þar eru fram inni ríður aldarmál, og konfótt er
móti völlum þar þangos áttuð.

Ánn 20 nafngjafir fiskaðir eru einn Bjarmurinn
— Bjarmurinn — og er mjög mislangt i þau. —
Langt er i Klörfell, Þorvaldsbrótt og Skafli, 2-2½
míla, er skipt i Línurinn, Ánn og Höggin, og mi hata, og
þau mið einn ríður við innirinn.

Þáttu ríður áttuð sáljinn munu eru einn ríður
þangos i innirinn sem áttuð. Vior þar hárkalsvior, og
fótti er mi fætt i mótisgjandi völlum og hárkalsvior
inn ofrall og öttuð vor.

I Oddbjarmurinn þegar áttuð vior fótti vior. Þar
muna vior og fiskaðir vor þar einn morgun áttuð. Þáttu
vor skipt ríður og nafngjafir fiskaðir þar einn 20. Ein
vior þar, og eru vor vior i Skafli, vior viorinn og
Þjóðfar þangos með einn vior, áttuð, þarf áttuð áttuð og viorinn
með og all áttuð áttuð áttuð viorinn þarf. Þáttu þar og.

slöfumu til gjöfthor þáðan vellanþys slöfumu efistari en
vísast áunnstodor og mun þess áð sínu þáð i þri, og
rönn þáðan löppast vísast þillabils ánnunna. Þó
skal þess þess, að mun slöf þess má þá þess völn is þessum
og laugum i vörjunu málozl Oddbjörnssonar og nokkurn
vönnun is þess að einhverja leyf.

Þá Oddbjörnssonar slundast rönn mun is ánnun
þessum Þarðandorðjökla þá Þor og Gíslfiðarðar -
tönni og vísar að. Rönn þor og i Þjarnarinnu munu
~~innu~~ þess vísat ánni of munn þess, linnun og þess
mun bálðannun og ánnun, mun vísat ánn þess
kost að þess linnun bálð a.m.k. i eigin bálðun.

Eftirforandi þess þess ánnun þess mun þess.
Máðar þess Gunnlaugur Ógmundsson, bálðun -
máðar i Þess. Þess þess þess Ólafssonar.
Þess ánn máðar þess og slundast rönn i þess vísar i Þess.
Þess rönn þess þess þess þess þess, þess
vísar vísar þess ánnun og þess i Þess. Þess vísar
þess i þess; máðar þess eftir i vísarinnu mun þess
vísar i þess og máðar slöf þess þess þess þess. -
Þess vísar vísar þess vísar og máðar þess i þess þess
þess þess i þess, en vísar að þess vísar þess þess máðar
þess ánnun. Þess þess vísar vísar ánnun og þess vísar
i þessun, að i þess vísar vísarinnu vísar vísar vísar
lunn og máðar mun vísar að þessun mun þess og vísar og
vísar lunn lunn i Þessun. Þess af vísar þess og

efiði tók Tigrisur lífssáttina í góðum, og er hafi
 hún þar stöðugt undan góð þor í hléumum en barnið
 fæðist. Gamlaugar kundi þá alann of sér flestar dýjar-
 umor og hláði mest þeim að barninu og fór hún þeim að
 fjönduðis til að fá mann hjálpi. Aðal fór þetta vel.
 Konunni hlífðist vel og barnið lifði.

Tagan kemur að Tigris hafi verið þeirri sögu verðdum
 þor í öldum. Í jarðbók þessa A.M. og P.V. umtalar
 27 búa í Tigris og 33 formum. Althófi Jóhannsson
 telur þess, að í hís dýgjal Ólafssonar í Högilsuþ hafi 40
 bálar verið hval vor í Oddbjörnsskari. Og um vísuð
 leyfi, að 1789, er þess gildi að 29 verðis væri þor og
 jafnmargis formum. Þá komu þor í land síðasta
 ochorðag 178 fleyður. — Um þá þá fregi flestir fiskur
 lengi hafið að skila hvi þá í Tigris. —

Línunni og aukalega mönnum vísuð ofl hafa náð
 í verðdum, og er hvi skila í Tigris samarmastar.
 Í.d. Tigris, Nórðurlas, Högilsuþ, Nórð-Viki og þor.

Hinn aldi tagarur, Tigrisur í Högilsuþ, mun
 einn lengi hafa haldið uppi söttum í Oddbjörnsskari
 og ofl af þess vel. Í.d. hvi hann þor viku hvi þess hvi
 1894 og fíki þá 160 fleyður.

Of þess hvi verið glatt í hjalla í Tigris í land-
 legum, þess komur von þor þess 30-40 skipti þess.
 is, flest karlmann í vísuð aldi. — Þá von þess
 glími og öðrum aftraumi ein daga, en karlmann rísi

of annas þess & hlið ræmblunar mátti vera í kúldvöð-
um. —

— Mið sarkja engir lengur hlið gjörðra í dældgjörðum
væð. Fællnar völdir, jarðfígur maðl of öðrum hægum
haldar mið einir uppí minningu kinnu hægðfingur
stamma.

„Allt er í eyði
yfir þeim ríslum
svifur hús þögluð sorg.“

Hugvinnu Brúlaðna.

Félag 29. sept.

Lánlagðar krónur

218,00

Herra bókveöður Benedikt Loeinsson
Möðuknær Krónur 22 X tíu Sýð
2. OKT 1941 Skólavörðustíg 11 A.
forvaldinn Talss Reykjavík

Saxhól 21 sept 1941

Herra Benedikt Sveinsson Reykjavík
Sendi yfirlit um loks undirbúið Litla lána bójar
í samant eftirgjaldi gjafanna fyrir sitast lífist
ár.

Bjórskírinn	Kr.	150,00
Vextir á 2 árs %6. u		18,00
Eftirg. gjafanna 1940 u		50,00
Samtals		Kr 218,00

Ég hefði þálat um að sami matar hefði
afnotin næsta ár, þ. e. þetta ár sem er að
líða.

Mest bestu þveðja yfirlit.
Ágúst Þórhásson

A. P. JOHANNSON
910 PALMERSTON AVENUE

WINNIPEG.....25 marz.....193⁴⁰.
CANADA

Herra Benedikt Sveinsson, fyrv. alpm.,

Skólavörðustíg 11A.

Reykjavík, Iceland.

Háttvirtí herra:-

Við sem tilheyrum Framkvæmdarnefnd h. f. Eimskipafélags
Íslands sjáum okkur ekki fært að sækja næsta aðalfund félagsins á þessu sumri,
þá höfum við komið okkur saman um að fara vinsamlega þess á leit við yður á
nf, ásamt Hr. stórkaupmanni Garðari Gíslasyni, að mæta á tóðum fundi fyrir
hönd Vestur Íslenzkra hluthafa og fara þar með atkvæði okkar samkvæmt lögum
og venjum félagsins.

Við treystum að þetta baki yður ekki óþægilega fyrirhöfn,
og viljum þakka yður fyrirfram þann greiða er þér munuð gjöra okkur með því
að vera við þessum tilfæli.

Með fullu trausti og vinsemdarvirðingu til yðar og árnáðar-
óskum til félagsins.

Alni Eggertsson
A. P. Johannson

Bréf Kristjáns frá Gættstöðunum
um Bættstrendingabók.
Dagf. 5. maí 1941.

Herra bókavörður Benedikt Sveinsson

Skólavörðustíg 11

Reykjavík

Þetta bréf fylgst sending
frá Kr. J. af handgildi. og Porcelain, sem
ekki er stótt, þó prentun og laus
mikla samþykkingu hefur. Kristjánur Jónsson.
Sbr. bréfið
hér innan í

6 júlí 1941.

Herra Lúkar. Benedikt Sveinsson

Reykjavík

Ísaf.6.júlí 1941

Herra bókav.Benedikt Sveinsson.-Heiðraði vin!

Eftir ósk Péturs frá Stökkum,sendi eg þér hér með frumritið að sveitalýsingum hans,með hendi sér Þorstein í Sauðlauksdal,er mun hafa ritað þér upp jafnótt og Pétur samdi.- Eg mun hafa stytth þetta handrit talsvert, einkum að því er tekur til kennileita ýmsra,sem mér virtist litla þýðingu hafa og draga efnið á langinn.

Einnig mun eg hafa bætt smávegis við þar,sem mér þótti þörf á að lýsa umhverfinu betur og þar sem eg hafði oft komið,t.d.í Reykhólasveit og Geiradal.- Að öðru leyti varaðist eg að breyta stílsmáta og hér um bil allt er orðrétt afritað.

Í grein minni um Kollabúðafundi hafði eg lauslega getið um upptök sjófræðiskennslu á Ísaf.um miðja síðast liðna öld.Nú sé af hendingu í grein í Ægi að Torfi Hall-dórsson á Flateyri hefir haft þessa kennslu á hendi, og mun þar rétt með farið.-Eg hafði engin skilyrði til að athuga þetta og fleira,og þorði ekki að setja það í greinina þótt hefði um þetta hugboð.

Nú vildi eg biðja þig að bæta inn í grein mína og má gera það um leið og próförk er lesin :

"Og hafði Torfi Halldórsson skipherra á Flateyri þar fyrstur á hendi sjófræðikennslu" eða eitthvað á þessa leið.-Eg hefi ekki einu sinni afrit af greininni og man því ekki hvernig þetta stendur.-Hefði prentun dregist til næsta árs(sem eg er þó ekki fýsandi)myndi eg vilja skrifa grein þessa að nýju,því eg finn að henni er mjög áfátt,og þyrfti að grafast betur fyrir um heimildir í þessu efni,en eg hafði tók á,áður en eg setti greinina saman.

Með kærri kveðju

Þorsteinn Guðmundsson
frá Gæðstæðinu

Afrit af brefi til Kr. f.

Reykjavík, 21. maí 1941.

Herra Kristján Jónsson. Hústrati vin!

Eg hefi fengið frá þér tvö bréf varandi: Þartstrendingabók, og kann ég þér þakka fyrir. Eg hlitti þína góða konu f. nokkrunum dögum, og var þat mér, að hún tæki bréf frá mér til þín, en áður ætlaði ég heilett að tala við þig í síma um málavörðnað. Mun ég svo víkja að málefnum.

Fyrst er þess að geta, at ég hafi lesið yfir flestar sveitalýsingarnar og samræmt á þeim staðsetningu, auk þess, sem ég hafi afmátt belyntu-úrskellingarnar, sem mér sýndist gerðar af ofmiklu handahöfi, og margt fellt niður, sem nokkur frótleikur var í. - Málið var yfir höfuð gott og hreint, en lítill hattar hafi ég vikið út á einst. stöðum og stjakað út, ^{af} þörfum nýjrtum (úr dönskum) sem illa fara í þjóðlegu málari, eins og „seikennilegur“ fyrir einkenningu, þáttur hvern danska, kominn upp á síðasta mannsaldri, og fl. scripat þor. Skilati ég svo Gunnari öllum fyrstu sveitalýsingunum, svo að ekki stöti á þeim til prentunar.

En lítlu síðar kemur hingað Guðjón Jónsson, br. Ása Arnalds, og h. met sér ritzgerð sína um Geiradalskr. Leit ég á hana um stund, en hann bat mig þér um afrit hennar, sem prenta ætti. Eg sagði honum, at yr. veri hjá Gunnari, og myndi hún geta f. at sjá hana þar. - Fám d. síðinn sendi hann mér br. Kædrt hún hafi f. at sjá (hjá G.), „ritzgerðir sem eiga at pr. í Bb., þar á meðal ritz. um Geiradal, sem m. er eignuð. Eg hefi nú borið þessa ritz. saman v. handr. mitt, og se' þá, at hds. mitt h. verið notað sem heimild og umsamit algerlega, aukis út, batt inn í það og fellt úr eftir gedpöta. Þetta er þér ekki minn ritz. stytt - og bið ég yður at sjá um, at hún birtist ekki í bókinni u. m. nafni. Nú þ. mér vandast málið og fór at hitta Gunnar. Hún s. mér þá, at Gjönn hefi þverttekið fyrir, at k. nokkurt við bók þessa, mundi dv. gefa h. frá sér og ekki sk. h. sem nefna Bb. Ennfr. s. Gunnar, at hún hefði ortit var vit sundurp. summa höf. sj. vestra, og verið frágjörð at b. á at prenta nokkurt sem atilfar sj. og „allir“ verið óán. met frá byrjun. Hún taldi og óráðl. at byrja fyrst á Landliti, þar yfir þr. ann. líka og lítill lýfting. þeim. T. ritz.

ad alm.ari frás. Kanni fyrir. Sagðist ekki sjá annat, en annaðhv. yrði at hætta m. þ.
við ftakist, að þá at bj. þriðri í þu hátt, af fr. málþingi allt safuðt aftr. 'hundur. g
K. sér á ehw. hátt s. um þat til hlutar, hv. st. skyldi í hv. gr. - Hitt væri albsk-
óþf., at hv. um s. væri at metast um, hv. í Sinni gr. Kanni, og fl. en minn væri
at sko. hit same, ymist f. Siginbj. e. eftir eldri heim. - Hv. hann
endal. óþf. og leitindi v. af þri, at hv. væri at tofast við annan. Þá v. hann g. m.
fl. í þ. átt, og bat mig at segja þér frá þessu öngþv. Níðurst, sú, at b. yrði at
bríta n. voss.

Mei f. till. Bergt. Sk. e. vel vinds., er hún s. í br. til þín: Os vitund. er mér
ekki m. skapi, at utthv. af sög. f. Heru. sé tekið upp í b. "orðv.

Þessu meðti range tí á stóku st., en ef þat er víta, veldur þat vitgjáttum
eft. leitan, og illt f. þá, sem ekki þekkja nógum málav. at sk. úr, svo at hóf.
v. áneðja. Og hv. á ríkastan rétt á þri, at nota þat, sem áttu e. þín e. er
í letr fard og ymist ná tí at hagn. í ritum. sínum?

Eg h. sit munu á sög. G. G. minna s. árin í ritum vitar en á ein. st. állan
O. Claus. geta h. í r. ritum, etv. gæmli f. Atk. og v. fl. - Svo eru ymist
her at þessa frás. í sd. bl. dagbl.: Mbl. V. og Alþ., og er þat kint hvaðanæva
upp ur eldri r., þr. og óþs. (eftir G. K. o. fl.), en lítt getið heimilda. En
nmsmen e. lausnigjör st. at skoða þ. samman upp tí þess at fá anna f. þri
bl., en þ. k. idja er at ó. l. at litlu hefandi.

Eg er í sv. um, hvær f. Skal með frás. g. sög. at þu fr. manna um "Skert"
(Þóðsk.). Mei er ille v. at gæta ^{ritum þeirra} upp í minna frás. A. v. meðti take þ. frá hvern
er þannar græindi, en t. þess þarf at fá samþ. þri, og meðti þá geta þess,
hv. hvor segdi.

Eg mun líta befr. þri ritum, sem efl. eru bj. mér, en af undit. G., sem úrsl.
veldit hefr og ratið all, er min ekki sýnt, at n. geti orðit úr ritl. framkv. í
summar.

Eg er v. hlýmats, en sé, at þ. þarf nógul. alv. samv. hóf., og
u. fr. a. fullk. samþ. þri og samþug, svo at vel megi fara.

Mínit er þri at tala v. G. sem fyrir, svo at þri þinni sj. hv. í þu liggur,
þat er hefr min dal. átt v. þetta, hefr g. allt e. á móti þri, at ratið frá m. öllu,
ef B. str. er annat þekkara, o. þ. geti gr. f. skarfi þeirra. Þat þu alv. at
vild þri, þri at g. vit at allir sé áneðja.

Eg b. þri at missv. ekki hvernig þ. r. k., enda h. hvorigr öðla getið at
þat ratið.

Mei bestu kveðjum. Þín B. Sv.

2. bréf.

Ísaf. 25. maí 1941

Áttu þakavörð Bænduríkt Suðriðson — Heiðaðu vin!
Þessa þóttu þyngi þessir dagar 21. júní. — Ég er að vinnu
ordurinn ginnu vinnu vinnu vinnu. Þessu Bænduríkt-
-ingaból, þótt þú vinnst að gefanda hálfr og hálfr,
en ég huggaði þó, að allri sundurþykki hálfrunda
vinnu sé ekki rutt, og að þú vært þakklátur.
Þyngi þú launum sem flugin er, enda þú þú þú þú,
nema þessu, sem einhver ólíklegur þess-
-gindur þessu bláskit i.

Þessa Dr. Arnlund tók að sí styttuinn hálfr-
-rita og efniðurroðum þakurinn, lægt þú
rútt i ínt hálfr. Þessi að sjón. Þessu rútt
hálfr, eins og þú hálfr þessu hálfr og stytt.

Þessa þú. Þessu hálfr i áttu, flaug mér þú i hálfr að
máttu hálfr þessu hálfr þessu hálfr hálfr
leggjast. — Ég endursendi þessu þessu hálfr
þessu, sem var i þessu hálfr áttu hálfr, og hálfr hálfr-
-um i að hálfr hálfr þessu hálfr, að þú hálfr
þessu i þessu. — Áttu þú þú að hálfr gát
þessu hálfr hálfr hálfr, þú gát hálfr
um, hálfr hálfr hálfr, og máttu þessu hálfr
en, hálfr áttu mér hálfr i hálfr að hálfr hálfr
i þú hálfr hálfr að hálfr hálfr hálfr
þessu, og hálfr þessu hálfr hálfr. Með
vaxinn áttu að þú hálfr hálfr hálfr,
Gjaldalung þessu, þessu þessu að hálfr hálfr

gælu, en vildi ekki ganga á sig ínt fætur um at
tala gælu hans blyttu á þann hátt, sem hlekkublyg-
-ast þætti. - Eg færi líka at fullgæta at brýðlingur
minn og infanta fæddan ínt þessum um die bótta.

Synda ég og ritforum minni, Gættu minni Gæddu
Skáldi, sem upphallinn er í þessum slóðum þessum,
og leit hann sei hans vel líka. -

Eg mun mi skilja fætur náðlega þessu vortagandi;
og leggja þessu hann, ^{annat} atvont at losa þessum at
flegja sínu og þessu, þá skilja hann hann upps
at rýpju, og hafa hans gæfu löngu - sta. stýtti.

- Eg vil einungis gæta þess, at allur minn var at
gæta í formala þessu brýðlingu, sem óljáðsminlega
væð ad þessu á þessum hantatamum. -

Ekkert skil ég, at þessu hafa orðið var ínt
sundurþykkingu hægundum vestur um efri
bókunum. - Eg hef, hindeum mi þessu þessu aðal-
-monnum, sem hafa þessu þessu, sem þessu
at vinnu, og þessu þessu at bókun komist á þessu.
Þessu mi ad þessu, sem hafa skil at þessu sitt-
-lætt, en aðrei komist þessu, ark og þessu aðrei,
sem mið einungis atvinnu, en þessu vori mi
ad vortu lættu minn þessu þessu.

Þessu Hermannsson þessu t. d. alls skil þessu
at þessu sínu í bókun, og skil þessu þessu
þessu sínu, En ég vil þessu þessu, at
einn. hans sínu vortu birtu, og þessu þessu, sem
ekkert þessu annars stunda, þessu þessu í öðrum þessu.

ei. Id. Sigu af Tisti Tunnarson; & með þi slæg
 slepps. — Eg hef. líka sagt. Tisti's Stólkum, að virst
 vori, hvort hells haves gæin um Oskbjarnarson & þu
 Hermannus. gott þér, en í þess gæin Tistu ei
 fylli. — þess þess mér kladdi mér þess fátur
 eins með þessum um málum, að í gættum þess
 haves, ef allur spidit. —

Eg virst í upphaf; að þess myndi at þess
 þess morgu þessu allstunda áin, og virst
 máskur aðri, en þessu um þessu strax og
 þessu & þessu átt, og af þessu þessu virst.
 Þessu þessu þessu þessu þessu þessu þessu
 Þessu þessu þessu þessu þessu þessu þessu
 Þessu. — Átt í morgu átt þess þess þessu
 þessu vil ég og þessu þessu þessu þessu
 þessu þessu þessu þessu þessu þessu þessu
 þessu, að þessu þessu þessu, þessu þessu
 þessu þessu, & þessu þessu þessu þessu þessu
 og auk þess þessu af þessu þessu þessu
 — Þessu þessu þessu þessu þessu þessu
 áttis. — Þessu þessu þessu þessu þessu
 — að þessu þessu þessu þessu þessu þessu
 1. 2. 3. þessu þessu þessu þessu þessu
 & þessu þessu þessu þessu þessu þessu
 og með þessu þessu þessu. — Eg hef. þessu
 mér þessu þessu þessu. — Eg hef. og sagt
 þessu at þessu þessu þessu þessu

get, eða komit af, og af orðid haf. af stytta til munn,
lífsþing hans af Tálmafest og Amasfest ad vestan.

Eg det það mami frágangssölu af þess ad elstent ínt
hafundan. listan af. - Adalmenningur vntu hollu
konfu med sin handrit, en henni myndu eðli þess
ötnu en víðfellingum.

Mi þykir Guðni datt ad seggi hafa sett sig i málum
hannu hert, ef hann lifir i nafni systubna affallat
þessa Bændstendingsatvik. - Get i mi þess til ad
milkur, sem heft málur haft þess i ad seggi efni
til birtarinnu, en get henni þess aflei i verk, mami
hafa röid i lönnum.

Eg skal i þess sambandi vntu þess, ad hvarstia
þess milt mami þess, frásagnu af málum,
mónum, etc. þessu sem seggi hafa milt þess
i öðru dag, þess mami þessu þess milt
og málur, sem birtu þess affallum, etc.,
vntu þess, ad þess málur, etc. þessu at henni
i þessu þess. - Þessu milt af þessu at þessu
þessu ínt þess. -

Ad endingu vilki eg þess þess ad allu þess þess, hvort
þessu milt seggi Guðni ínt þess ad vntu milt, etc. seggi
milt málur þessu ínt þess þess, allu þessu
ad þessu milt þessu milt þessu til mami og
stytta þess þess þess þessu þessu þessu. osv.

Eg mun milt tala ínt þessu milt daga.
þessu og eg stófu þessu Guðni.

Med vntu og komi þessu.

summan fjálds en flest nokkruð eldi, en líti á Ingeflesness.
 inn en þau flest engri. Þá er rættin löge sambands-
 ins öf og forðaga. Skrifum þess samdróttis nokkruð
 og meir. Skrifist vísist meir hafa verið mjög fjöl þau,
 aðallega fangest við jarðrætt (límin), en þá hafa þau minni
 áminni. Líkinn þróun er að finna í þessari ritgerð
 Magnúson um binnadrótti og framfarir í binnadrótti á sam-
 bandssvöðinn, en þannig mális kunnugt, sem binnadrótti er
 að vera formótt og framkvæmdarhljóti þessara flögðam-
 loka í 25 ár.

Þá kemur farið er meir fjölga af binnadrótti sam-
 bandins um Borgarfjörð og Suðurland um 1939, eftir
 þessum lýðnum. Fjöðlögum binnadrótti harn. meir binn-
 er fjölum kunnugt um fjöðmáttuminn um flugi af skilríkum
 binnadrótti þess á Suðurlandi. - Þá er kunnugt um binnadrótti
 fangest við í binnadrótti, sem harn flugi sambandinu í
 25 ára afmælisfagnadinnu. - Vitarlega þess binnadrótti
 minni af fjöð. sambandinu og binnadróttuminnu.

Binnadróttinn. Það er Ingeflesness hafi ámin-
 anlega minni minni og merkilegt starf þau 25 ár um
 þá hafi starfist; og veldi haldis þau þann. skilríkuminn í
 nokkuð áskiluminn um þá hafi verið mi um veldi, þá
 veldi binnadrótti Ingeflesness og í Þöllum öðrum fangest
 að binnadrótti nokkuð 25 áminu.

B. G.

Ísafirði, 5. maí 1948

Herra bókav. Benedikt Sveinsson. - Heiðraði vin!

Eg fékk nú fyrir skömmu bréf frá Bergsveini Skúalásyni og segir hann þar, að úr handriti sínu um sjóferðirnar megi gjarna sleppa sögunnar um Gísla Gunnarsson. Nú vill svo til, minnir mig, að Jens Hermannsson hefir líka skrifað þátt um hann, og mætti þá máskæta taka grein Jens um þenna karl. - Annars minnir að um Gísla séu skrifaðir þættir í Sögnum Jakobs gamla, en þá bók hefi eg ekki við hendina. Bergsv. bætir við þessum orðum í bréfinu: "Og vitanlega er mér ekki á móti skapi, að eitthvað af sögum Jens Hermannssonar sé tekið upp í bókina, en ef þið fellið sögu eftir hann inn í þenna þátt minn, þá verður að búa svo um, að ekki líti svo út, sem eg hafi hnúplað henni frá honum"

Kemur þetta heim við það, sem eg sagði í síðasta bréfi, að þessir menn nota báðir sömu, eða svipaðar heimildir, sumar þeirra skrifaðar. - Mér er kunnugt um, að Hermann gamli, faðir Jens, hefir skrásett mikið úr sögu Flateyjarhrepps og hefi eg séð þessa bók, vel handritaða og innbundna hjá Jens.

Eg verð nú enn að biðja þig um að ráða fram úr þessu, sleppa sögunni um Gísla Gunnarsson hjá Bergsv. og taka eina, tvær, þrjár sögur Jens upp í sjóferðakaflann.

Eg veit þú ferð nálægt hversu stór bókin kann að verða, þegar svo langt er liðið á prentunina, og æskilegast er að sem minnst verði felld niður, einkanlega er mér illa við niðurfellingar úr þeim ritgerðum, sem teknar verða, þótt orðið hafi að ganga inn á útstrikanir úr sveitalýsingunum.

Eg verð að biðja velvirðingar á þessari fyrirhöfn, sem eg báka þér, og sem vitanlega er ekki í þínum verkahring sem prófarkalesara.

Einu vil eg bæta við, meðan eg man. Aðstandendum bókarinnar ýmsum hefir komið til hugar, að halda þessu verki áfram, eg bæta öðru, máskæta fleirum bindum við síðar, og mun þess getið í formálanum. Væri þá ekki réttara að hafa titil bókarinnar: B A R Ð S T R E N D I N G A B Ó K

1.

Liggur nokkuð á formála strax? Verður bókin til fyr en í haust, eða vetur?

Með kærri kveðju

Benedikt Sveinsson
Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar
Borgarséð 33. hálendi

3. braf.

Ísaf. 9. júní 1941

Herra bókav. Benedikt Sveinsson. - Heiðraði vin!
Eg hringdi Gunnar í Ísafold upp fyrir hvítasunnuna,
og átti tal við hann um Barðstrendingabókina. - Hann
lofaði þá að láta prentun bókarinnar hefjast bráðlega
og kvaðst mundi láta þig vita það þegar.

Jafnframt bað hann mig að senda þér hugsanlegan for-
-mála að bókinni sér, og ykkur báðum, til glöggvunar um
aðdraganda hennar, efnisval, niðurskipun þess og hversu
að þessu hefði verið farið. - Sendi eg þér hér með for-
-mála minn, og finnst ykkur hann máske í lengra lagi.
Má, ef nauðsynlegt þykir, stytta hann að einhverju og
fel eg þér allt slíkt.

Eg tel að ekki sé að óttast, að höfundar hefji óánægju
út af efni bókarinnar og hversu með það hefir verið far-
-ið (stytting sveitalýsinganna), því þeim var sagt þetta
áður nema Guðjóni, sem láðist að tala við. Ingivald
gamla hefir að sumu verið farið verst með í þessu efni,
en eg hefi áður átt tal við hann um hreppalýsingar ~~hann~~
hans, og mun ekki hafa við þér að athuga eins og þér
birtast, enda er þess getið í formála. - Hinar ritgerðir
-ar eru að mestu óbreyttar, og veit eg þú máir út ~~strik~~
útsrikanir sr. Árelíusar, þar sem þér eru til skemmda.

Guðjón frá Brekku skrifar mér og skilst mér helst á
honum, að hann vilji ekki að Geiradals-greinin birtist
undir sínu nafni. Mér finnst þetta firra, því greinin er
efni til að flestu eins og hún kom frá hans hendi, aðeins
bætt framan við hana. Því mér virtist hann halda sig um
of að jarðalýsingum, en skeyta ekki um lýsing umhverfis-
-ins svo sem til var ætlast. Frásögn hans um verzlunar-
-félagsskap og ungmennafélög gat að mínu áliti ekki komið
-ið úr þessum hreppi einum, úr því það var ekki tekið ann-
-arsstaðar frá. Eg vona að Guðjón fallist á þetta.

Má þá ekki láta grein ^{þessa} flakka nafnlausa, en geta heimild
-ilda neðanmáls, t.d.?

Eg mun á hringja þig upp, er þú hefir fengið bréf
þetta, og talað við Guðjón. - Eg sé það í hendi mér, að
ef ~~bóka~~ prentun bókarinnar stöðvast nú, er vandseð
hvort hún kemst nokkuru sinni á prent, og verkið a.m.k.
tafið um ófyrirsjáanlegan tíma. Treyst eg því, að þetta
lagist nú. - Kæra þökk fyrir bréfið

Með kærri kveðju

Benedikt Sveinsson
Benedikt Sveinsson, bókav. og bókamaður, Ísafold

Bref þau, e. Kr. f. hefir ritað
~~kom 10. júní 1941~~ B. Sv. um bókina
ásamt.

~~Bref Kr. f. með formála fyrir~~
Bartstrendingabók.

Herra Lohavörður Benedikt Sveinsson

Skálavörðslög II

Reykjavík

1. bref.

Ísafirði, 23. apríl 1941

Herra bókavörður Benedikt Sveinsson. Háttv. Viður!

Þegar eg fór að athuga um handrit Barðstrendingabókar og það, sem eg tók frá og hafði heim með mér, sá eg að ekkert var ætlað til prentunar frá Jens Her-mannssyni kennara í Bíldudal. - Bergsveinn kom ~~me~~ með meira af handritum á síðustu stundu, en eg bjóst við, og þótt eg kippti nokkuru af því til baka, þorði eg ekki að bæta meiru við handritin. - Eg skrifaði því Bergsveini og sagði honum að eg yrði að taka 1-2 úr hrakningasögum hans frá til þess að koma að 1-2 af greinum Jens. - Eg veit að þú getur nærri að eg er í d nokkurum vanda með að láta Jens, er mælst hafði verið til að legði efni til bókarinnar, ~~ec~~ algerlega sitja á hakanum, en Bergsveinn kemur flestu sínu að.

Eg sendi þér nú hér með greinasyrpu Jens. Formáli hans að greinum á hér ekki við, en eg vildi einkum biðja þig ~~um~~ að athuga um hvort eigi myndi tiltækilegt að stinga inn greininni um mannskaðann 1863, og frásögninni, sem á eftir fer um þá Jón formann og Hermann fyrrum skipstjóra í Flatey. Mér finnst það og tilhlýðilegt að geta Hermanns að nokkuru, þar sem hann mun nú einn á lífi hinna gömlu skip-stjórnarmanna úr Flatey. - Hermann hafði og skrifað þátt um Oddbjarnarsker í Vísi, og átti ~~hann~~ reyndar að birtast í bók okkar, en Pétur á Stökkum skrifaði aðra nokkuð fyllri, sem eg býst við að þú teljir réttara að taka. - Verður þá Hermann gamli alveg út undan, og hafði eg hugsað (prívat sagt) að þessi orð Jens sonar hans yrðu honum einhver hugnun. - Sömuleiðis mætti máske koma að greininni: Hvalreki í Bjareyjum, og virðist mér hún þá tæplega eins veigamikil og söguefnið gefur tilefni til. Saga þessi mun tekin eftir einhverri syrpu Gísla Konráðssonar. Sumar sagna Jens hygg eg sé að finna í Sögu Snæbjarnar í Hergilsey, en í nokkuð breyttri mynd.

~~Annars~~ Annars hafa sögur þessar verið birtar í Ægi í eftirtöldum blöðum: 12 bl. árið 1934, 3 bl. 1935, 4 bl. 1935, 10 bl. 1935 og 12 bl. 1936.

Þegar eg er nú að yfirlita sögurnar í Ægi virðist mér sú um Báru-Björn allgöð. Allar eru sögurnar liðlega samdar, en máske ekki veigamiklar. Ómögulegt er að koma þeim öllum að, og vil eg því fela þér að taka einhverjar þær skárstu og frásagnar-verðustu. Sr. Árelíus hefir strikað yfir ýmislegt í handriti Jens, eins og annars staðar og vil eg biðja þig um að athuga þau handaverk hans. Fyrirsagnir hans yfir greinunum felli eg mig vel við.

Eg gat þess við þig, er eg kom með handritasýrpuna til þín, að líklega yrði að setta sig við útstrikanir úr sveitalýsingunum, en í menningarsögubáttunum og atvinnu virtist mér afleitt nema þar sem þú, sem prófarkalesari, teldir slíkt betur fara. Mig minnir að hann strikaði yfir eitthvað í grein minni um Kolla-búðafundi, og fel eg þér algerlega að ráða fram úr hvort svo skuli gert, en eg vantroysti dómi Árelíusar.

Eg veitti því eftirtækt að eina grein vantaði í handritin. Var það smágrein eftir Pétur á Stökkum um Jón Matthíasson, afreksmann að afli, og var í sambandi við greinina um fiskaferðir. Þætti mér vænt um að vita hvort mér hefir skotist yfir greinina. - Eg vil að lokum ~~veikjast~~ ~~hyggjast~~ biðja þig að athuga um hvort ~~þetta~~ Bergsveinn hefir ekki skrifað hrakningssögu um mannskaðann 1863 (mig hálfvegis minnir hún væri þarna) en þá er eg smeikur um að Bergsv. hafi notað grein Jens, sem heimild, því sögur Jens lágu hjá honum um tíma ásamt öðrum handritum.

Að öðru jöfnu teldi eg þá réttara að láta ~~gee~~ þá grein Bergsv. víkja. Aftur er grein Bergsv. um hrakning Einars í Firði réttari og betri en grein Jens.

Annars hygg eg fáeinar greinar Jens ættu ekki að lengja bókina nema um 4-5 blaðsíður, og vil eg biðja þig að hafa þetta í huga og ráða fram úr þessu sem best

Með virðing og kærri kveðju

Þú hefir gert
þá *Það 23. apríl*

E.S. Eg minnst þess nú, að Pétur gamli bað mig þessa að varðveita, eftir því sem unnt væri stílsmáta sinn, sem máske mættu nefnast stílkækir t.d. hefir hann ~~ekki~~ "meður því" og "eður" osfrv. Þetta vildi eg biðja þig um að hafa í huga og breyta nema ef það er málfæðilega rangt.

1941
27. 3. 42 D

Herra Lávarður Benedikt Sveinsson

Skálavörðungsg. 11

Reykjavík

Ísafirði, 26. marz 1942

Herra bókavörður Benedikt Sveinsson.- Heiðraði vin!

Eg sendi þér nú hér með greinina um Kollabúðafundi, sem eg tók um daginn. Hefi eg afritað greinina og breytt henni lítilsháttar á nokkrum stöðum, samkv. nýrri og betri upplýsingum og, að eg vona, til bóta, en að lengd er greinin mjög svipuð, svo ekki munar nema 1-2 bls.

Eg vil nú biðja þig að lesa grein þessa yfir ásamt öðru efni væntanl. Barðstrendingabókar, sem hjá þér liggur. Eg hafði hugsað að greinin yrði ekki stytta eða dregin saman svo nokkuru nemur, en þó vil eg biðja þig um að athuga um hvort ~~edga~~ rétt muni að halda skýringunum, sem eg hefi hugs-
-að mér að yrðu settar neðan máls, við Kollabúðafunda-hendingar Matthíasar á, sem eiga að koma inni blað 4. (Sbr. Sögukafla bls. 398-400).

Ef rúm reynist mjög takmarkað og aðrar greinar verða styttaðar, mætti e.t.v. rýma hendingum Matthíasar og nema burt þau orð í greininni, sem að þeim lúta, Annars held eg réttast sé að stytta greinar ekki mikið, en láta heldur falla niður heilar greinar, ef brýn nauðsyn er á.

Eg mun hafa skrifað áður um, að tvær greinar Jens Hermannssonar, sjóferða-sögur frá Breiðafirði, yrði að taka, en sleppa aftur einhv. sjóferðasögum Bergsv. Skúlasonar, og hafði til þess leyfi Bergsveins.- Eins verður víst að taka grein Péturs á Stökkum um Oddbjarnarsker, en sleppa grein Hermanns, nema ef þeim yrði steypt saman, en til þess þyrfti þó samþykki beggja. Pétur hefir samið grein sína til birtingar í væntanl. bók, en grein Hermanns var send Vísi, og var mér sent blaðið, án þess að nokkur ádráttur væri gefinn um að hún yrði tekin í fyrirhugaða bók um Barðastrandarsýslu.

Eg talaði við Guðjón frá Brekku í Reykjavík um daginn, og mun hann þegar hafa samið grein sína að nýju.- Sömu leiðis talaði eg við Ingivald ~~Ník~~ Nikuð-lásson í Bíldudal, er eg fór vestur um daginn og sagði honum frá nauðsynleg-um breytingum (stytting) er gerð var á grein hans, og félst hann algerlega á þær aðgerðir.- Það er því óhætt að fullyrða, að umkvartanir um breyting greina, koma ekki fram úr þessu.

Gunnar Einarsson lagði áherzlu á það við mig um daginn, handritin yrðu tilbúin (yfirfarin) nú í mánaðarlokin og kvaðst þá strax mundi taka bókina til prentunar.- Vona eg nú að allt verði í lagi í þessu efni, og að ekki komi oftar afturkiptur í útgáfu bókarinnar.

Formála væntanl. bókar mun eg hafa sent í fyrravor, en nú verður víst að breyta honum að meira eða minna leyti.

Með virðingu og kærri kveðju

Ingvald Nikuð-lásson
frá Laekjastöðum

Til athugasemur um rötuna fyrir prentara og þröf
arkalesari. (Samkv. till. er. Hótelurac).

II III. Atrinnulif og lifnaðarhættir:

1. Binnabættis, eftir Pétur Jónsson frá Slótkurnu.
(Efnir: Vorarnir, sövatekja, grasafæðir, fráfarir
heyrinnar, sérstök áhersla lögð á að lýsa gamal-
daga verkferum og vinnulagi Þarðströndinga,
haustarnir, heimilisismáður og síðast sérstakur
kaflinn um kolabrennslu. Úr þessu er mikið
strikast út, sem ekkert er ~~sin~~ kennilegt fyrir Þarðstr.
og auk þess fyrirsoqnið smákafla, sem eru
óþarfar í ritgerð, sem er ekki ýtarlegri en þessi og
rúmfréttar. Kaflinn um kolabrennslu er þó
svo sérstakur að hann eðli að haldast sinni
fyrirsögn.

2.

Landbúnaður í Breiðafjarðaragjunni eftir Þorgerð Skúlar

(Grein þessi er prentuð í högrétu 4. hefti 1935.

Hinn er skemmtilega skrifuð, en þó rafamál,
að hinn fljóti með, bær af því að hinn hefir
áður komið fyrir almenningsgjörum, og efnir
er að ignar leyti svarað í héraðslýsingu &
eyjanna. En samt máli þá steklega með
henni, ef rúm er til. Hinn sötis söðis að mun.)

3. Latrabjargi, eftir Þyðjölf Sveinsson Lambavatni.

(Að mestu lýsing á bjargfuglsveidum og
eggalekju.)

4. Refarneisar á Hvallátunum, eftir Pétur Jónsson frá Stókkum.
(Besti kosturinn við þessa grein er það, hve hún er
stutt og til íg hana þú vel þaka.)

5. Vottorðar á Hvallátunum, eftir Pétur Jónsson frá Stókkum.

6. Atríunnefni og atríunnefni við Arnarfjörð og
Tálknafjörð á síðari hluta 19. aldar, eftir Ingvald Nikul.
(Grein þessi er að öllu leyti þrýðileg, en mikil
af efni hennar framantil er komið áður í binnas-
páttum Péturs, og annað frásagnarefni að bls. 96
að litlu eða engu ^{ein}þennmilegt fyrir þetta liðað,
Íslenskir þjóðskettir eftir J. J. Þaka þar allt
rökilega til meðferðar, svo að óþarfi mun vera
að prenta þann hluta ritgerðar þessarar. En
síðari hlutinn um fiskiveiðir verður að vera með.
Leoga ég þá til að nafni ritgerðarinnar verði í
bókinni:

Fiskiveiðar við Arnarfjörð og Tálknafj. eftir Ingv. Nikuláss
Þetta lið íg yfir að allur h. prentunirgjafi og
breyta um nafn kaflans í efniyfirlitinn, ef sleppt
verður fyrri hlutanum.)

Almúst þarf vel, hvort sleppa skal fyrra hluta
þessarar ritgerðar, samkv. till. sr. Á. og Kr. f. frá Gæðst.

Um Flateygjar framfara félag vísaði Kr. f. til Lesb.
mbl. 1936.

Til athugasemur um
prentun. Hér er ritgerðunum rættat samkv. þessu
bláði, en þó er að auki lögð grein P.J. um varðræða á Hval-
látunum. Þarðskendingar 604.

(Samkv. III. B. Skúlasmar).

II. Aðvinnulíf og lífræðisheiti (Náðræðum efnisins):

1. Þinnadarpætti, eftir Pétur Jónsson frá Lörkuum
2. Kolabrunsla, eftir Pétur Jónsson (Komi um
þinnadarbætti)
3. Útroðrar - Fiskafæðir, eftir Bergveiu Skúlasmar og Pétur Jónsson
4. Landþinnadur í Þreidafjarðarsýslunni, eftir Bergveiu Skúlasmar
5. Voraunis í Eggu, eftir Bergveiu Skúlasmar
6. Í þeirri í Öddgjarnaröxun, eftir Hermann D. Jónsson
og önnur eftir Pétur Jónsson frá Stokkum. Ath. vel.
þófti, ef unnt er, að steypa þeim þagan.
7. Látræjarg, eftir Eyjólf Þórnason Lambsvotni
- (Vorrættar á Hvallábunum, eftir Pétur Jónsson frá Stokkum)
8. Þefavíðar í Hvallábunum, eftir Pétur Jónsson
[Matthi hállega mætt afgangi]

9. Aðvinnuregi og aðvinnuheiti við Arnarfjörð og
Íslenafjörð, eftir Ingvald Víðislaðsson.

Áth. Þetta er greinibók að öðruft or að reunda í sínu bókinni: Þinnadarpætti
Pétur Jónssonar og alla þætti Ingvalds Víðislaðssonar um aðvinnulífið við Arnarf.
og Íslenafj. Hér þykir tilgjaf Ingvald. átt þætti. En rétt kann að vera að tæka
aðhugavind í helstuor Skúlasmar um þetta lík þinnadur.

X Fiskveiðipætti um þinnadur (B. D. K.)

Dimi 1563

Barðstrendingabók.

Refnisyfirlit:

(Í svigum athugasemdir handa prentsmiðjustjóra)

Formáli (Kristján Jónsson frá Gæssstöðum?)

I. Vestfirðir, eftir Pétur Jónsson frá Stöðkum. (Yfirlit landfræilegt að mestu, þar sem reynt er að gefa grein fyrir afstöðu Barðastrandarsýslu til annara sýslna og héraða.

II. B. Héraðslýsingar:

1. Geiradalur, eftir Guðjón Jónsson frá Litlu-Brættu.
2. Reykholahreppur, eftir Pétur Jónsson frá Stöðkum.
3. Gufudalshreppur — — — — —
4. Mílahreppur eftir Aelíus Nielsson.
5. Flateyjarhreppur eftir Bergvein Skúla-son.
6. Barðastrandahreppur eftir Pétur Jónsson frá Stöðkum.
7. Rauðasandshreppur — — — — —
8. Patrekshreppur — — — — —
9. Lýsing Fálknafljóðar og Arnarfljóðar, eftir Ingivald Nikulásson.

(Hef leitast við að styta þetta efni, með útströmunum svo sem umnt er. Mun styttingin nema allt að þriðjungu efnis. Þetta því fæmst faðir lýsing á náttúru og landkostum sýslunnar, síð stök áhersla lögð á að lýsa höfuðbólum, sögu-stöðum og ^{ein} ~~st~~ kenn- um lands og lífnasáttalla. Vísu hafa höf. fléttar inn í smá-munnmála sögur og ummali, sem

lengt er vissum slösurn. Hef ég leitast við að láta
slík stíl einkenni hvers um sig haldast, en stríka
út setningar um landsnyltar og fleira, sem ekki
er ~~slík~~^{slík} kennilegt við, og verða þar freytandi endur-
tekingar. Best hefur verið að greina sundur lands-
lípingar og frásagnir af atvinnu höttum. Þetta
hefur þó að mestu farið eftir ~~ritförm~~ og gætt þetta
höfundar. En hér á eftir verða kaflarnir þó aðal-
lega um lífráðarhötti, en í þar, sem á undan er
komið, hefur kaflinn um Flateyjarskræppu mest af
slíku efni, enda er þar samantöf land og líður
fremur flestum öðrum hécum landsins. Tel ég
það þar ekki koma að sök, ~~enda~~ Grein Bergveins
er ^{nr} skýrulega skrifuð. Athuga semdís um ein-
staka menn eða líjón, sérstaklega ef það fólk er
enn á lífi hefur ég fyllt úr. Tel rétt að gera þar
öllum jafnt undir höfuð, þar mörgum þykir vel að
sjá nafnið síu í þessari bók. En mikil þörf
var á að rita í bókina kafla um ~~slík~~^{slík} kennilega
menn, skáld og frýðumenn í Barð. sýslu
s. d. fyrismyndar bændur, kaupssýslumenn o. fl.
Þar vafandi, ef hægt var að ná í slíkt efni, hvað
ekki mátti fremur fella niður heila kafla eftir-
farandi efni, en koma menningar sögulegu
efni að.)

I. / Eftir að þetta er skrifað hefur líkingum af Íslendingum um
þygli (B. S. S.)

Barðstundirngatök.

III. Munningspalli: (Vísirróðum efisins)

1. Kallabúðafundur, eftir Kristján Jónsen frá Garðabæddum
2. Þjóðtáttisöruvörðla í Reykjavíki, eftir Pétur Jónsen
3. Flakurjörðum forsetisins, eftir Guðni Gunnlaugssyni
(Mun vera í Fóstök Mergun, 1936.)
4. Fáinn að um formennsku og skírni, eftir Hefliða Þyrlófsdóttur
5. Hraunir - Hlyðfari, eftir Bergvini Þrákarsyni
6. Svört og Dýrni, eftir Þóroddi Jónssyni
7. Búðirfirkorinnur, eftir Þorgerði Jónsdóttur
Ef i mætti hella um að sleppa þessum
annars dæmi.
- ~~8. Samliðir náningar frá Búðaf., eftir Hlævi Jóhannssyni og Þ. Þrákarsyni~~
~~Sleppat~~
9. Trúlarinn og félagslífi Búðisfirkorinnur, eftir A. Trúlarinn.
10. Jakablaup, eftir Bergvini Þrákarsyni
H. Hlyðfari
H. Sleppat, eftir
H.

Til athugasvar við prentun.

IV. Menningarþættir:

1. Þjóðhátíðarveisla á Reykshöllum, eftir Pétur Jónss. frá Blöðlaukum.
(Þessi grein er stutt og samileg, enda ^{stærð}litið breytt.)
2. Kollabúðafundur, eftir Kristján Jónsson frá Garðslöðum.
(Merkileg grein, um merkilegt efni, en nokkur þurr og þreytandi. Samt tel ég ekki ástæðu, til þess að breyta henni eða stytta. Tel sömu-
leysis rétt að láta þessi Matthíasar um fund-
ina fylgja með athugasemdum þeim, sem
gerðar eru við mannanöfnin, sem í ljóðinu
eru. Gefur það góða hugmynd um mann-
val við Breiðafjörð á þeim tíma.)
3. Flateyjarframfarastofnun, eftir Svein Gunnlaugsson.
(Mun vera í Lesbók Morgunblaðsins í okt. 1936.
Há prentast óbreytt. Hef ekki enn náð í blað
þetta, til þess að það fylgi handritinu af
Barðstréningabók.)
4. Breiffrískar sjömannasögur, eftir Jens Hermannsson.
(Þessar frásagnir þuffa mjög gírlugullar
athugasvar við. Þar eru ^{samt}vel stílaðar yfirlit.
Sveinnur tel ég rétt að sleppa, af því að efni
þeirra er um Snafellinga, en ekki Barðstré-
ninga. Nokkrar eru aðeins, eða að mestu leyti
ritgerðir til hross um fókus og afa hóf. Er
vafi, hve langt það ná ná i bók, eins og
þessari. Síðasta sagan, um hrakning Fjörð.

Alf. Jónsson
M. Jónsson. delun.

atmanna er svo fjárt samleikanum að
ígnuðu leyti, að réttast mun vera að sleppa
henni, en taka í stöðum ritgerð um sama
efni, sem birtist í Sönnuðagsblaði Vísis í
sept. 1938 eftir Bergvein Skúlasson. Ég meina
að segja vafamál, hvort ekki ætli að taka
þá ritgerð alla, en sleppa þessum sjö ferd-
sögum að miklu leyti.)

5. Fveri í Oddbjarnarskeri, eftir Hermann Jónsson.
(Góð ritgerð, sem sjálf sagt er að taka óbreytta
og þó ekki síður mynd höf. sem fylgir í
Sönnuðagsbl. Vísis 16. júlí 1939.)

(Fveimur grænum tel ég rétt að sleppa alveg:
Jón Matíasson og kaupgjald og fl. bávar
eftir Pétur á Blökkum. Ég sé fyrirnefnda
barnaleg huga efnislaus, en sú síðari
þess upptalning að mestu á vöðuskipskum
eftir gömlu lagi. Þó mátti hún fremur
fljóta með, ef nóg væri rímt, en þá kemur
hún næst á undan: Kolabrennsla í
III kafla bókarinnar. Þuk þess tel ég
þörf að prenta í bókinni vonsuna um
eigendur baurbojar á Rauðsandi. Þina
ritgerð hefir ekki komið í minar hendur:
Lýping á binnabarkáttum í Reykholasu. eftir
Kristján frá Stæðingsslóðum. Ég semil-má hún

missa sig.

Kom 29. sept.

Herra Benedikt Sveinsson frá alþingi
Skálavardust 11
Reykjavík

Sandi Snæfellsnesi 21/9 - 1940
Gledda Benedikt Sveinsson firrverandi Flóþingis
er vana að meiga bjóga um litlalan
af helst hálakola með sem skibili
er spurti niðilastjóra af glessu
og beiddi um lán til hrisa þenda
og skeppu kaupna af því er freisti mig
ekki vegna gless að biðit er að
rífa bæinn en er ffekk býr og
skirslur eins og flgur ffekknið og
var ekki haft á máti beidni minni
af með mæli hvarum og vana
er mið að ofur verit ekki á máti
mjer ofur sem mest ridur á
samþykki ytar og ofur ritit að
er vil ekki anarstarar vera villi
er helst að biðt verri i haust
svo hefst verri að bjóga upp garða
af fl en er asta helst að fál verri
litill beer a. Litla lani vegna
fess að tínnit er far i betri reekt
til að bjóga með en svo villdi er
slætta i halakolum end á er upp
hamin sonn sem mundi hjalpa til
og er vel dúplexur maður vana
eftir svári og kvæð með vinsemd
og virðingu

Matthías Björnsson © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Hr. skjalavörðinn

Benedikt Sveinsson

Skjalavörðing 11^a

R.

FORSÆTISRÁÐHERRANN

Reykjavík, 11. júní 1945.

Db. nr.
(óskast tilvísað í svari)

Kom 19. júní.

./.. Hér með er yður, herra skjalavörður, sent heiðursmerki vegna endurreisnar lýðveldisins, sbr. bréf héðan, dags. 10. október s.l.

./.. Einnig sendist sérprentun af forsetabréfinu frá 8. júlí 1944, um heiðursmerkið.

F. h. r.

e.u.

Bjarni Thorslacius

Herra skjalavörður

Benedikt Sveinsson,

Skólavörðustíg 11 A,

Reykjavík.

Forsetabréf

um heiðursmerki vegna endurreisnar lýðveldisins.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt:

Ég hef fallizt á þá tillögu forsætisráðherra að láta gera sérstakt merki úr gulli til minningar um endurreisn lýðveldis á Íslandi 17. júní 1944.

Á framhlið merkisins er skjaldarmerki Íslands og skjaldberar með áletrun umhverfis: Lýðveldi endurreist á Íslandi 17. júní 1944. Á bakhlið: Lýðveldis-hátíðarmerkið, en án áletrunar.

Heiðursmerki þetta má ekki veita nema aðeins í eitt skipti og á þessu ári, alþingismönnum, sérstökum sendimönnum erlendra ríkja og öðrum, er að dómi ríkisstjórnarinnar eru sérstaklega verðir þess að hljóta heiðursmerkið vegna endurreisnar lýðveldisins.

Merkið er eign þess, er því er sæmdur, og ber ekki að skila því aftur.

Ritað á Þingvöllum, 8. dag júlímánaðar 1944.

Sveinn Björnsson.
(L. S.)

Björn Þórðarson.

Til

hr. bókavarðar

Benedikts Sveinssonar,

Rvík.

Einkaskjalasafn Bjarna Benediktssonar © Borgarskjalasafn Reykjavíkur

DÓMS- OG KIRKJUMÁLARÁÐUNEYTIÐ

Reykjavík, 30. ágúst 1940.

Db. nr.
(óskast tilgreint í svari)

Ríkisstjórnin hefir ákveðið að
hækka laun yðar, herra bókavörður, þannig,
að þér fáið 5800 krónur á ári frá 1. janúar 1940
að telja, og hefir fjármálaráðuneytinu verið
skrifað um útborgun launanna.

Þetta tilkynnist yður hérmeð.

F. h. r.

Gíslav A. Jónsson.

Wagner Thorsen.

Til

hr. bókavarðar

Benedikts Sveinssonar,

Rvík.